

rejse Spørgsmaalet, om det ikke er formaalstjenligt, ja, man kunde maaske sige, om det ikke er fornødent, at denne Udskydningstid bruges til, at Rigsdagen ved nogle Medlemmer faar Lejlighed til at lære Grønland at kende ved Selvsyn. Danmarks Højhedsret over Grønland er saa vidt mig bekendt anerkendt af alle Magter undtagen af en af de skandinaviske Stater. Det grønlandske Spørgsmaal er derved blevet højaktuelt. Tilmed beskæftiger i al Almindelighed Kolonispørgsmaal Sindene mere, end de før har gjort, og der er ogsaa fra mange Sider rejst Kritik over den danske Styrelse i Grønland. Jeg vil i saa Henseende henvise til de meget tankevækkende Udtalelser, som Regeringsflertallets Ordfører i Folketinget, daværende Medlem for Esbjerg, Bluhme, kom med, da han i 1908 var Ordfører for Lovforslaget om Grønlands Styrelse. Bluhme, der selv havde været i Grønland for en Aarrække siden, paaviste, hvorledes Grønlænderne tidligere havde samlet sig til en Slags Tingmøder, hvor de var kommet langvejs fra, hvor de havde øvet Rettergang, hvor de havde holdt Idrætsfester, og hvor de havde indgaaet Ægteskab, men hvorledes de nu, da de i stigende Grad sælger deres Produkter, manglede Skind til Telte og Skind til Baade og øvrige Ting, som var nødvendige til de store Fællesmøder, og hvorledes disse Møder saa efterhaanden er døet bort, hvad der har haft en dybtgaaende Indflydelse paa Racen, bl. a. derved, at hver enkelt lille Kolonis Medlemmer nu stadig gifter sig indbyrdes, fordi der ingen Adgang er til at gøre andre Partier. I „Meddelelser fra Grønland“ findes der ogsaa Efterretninger om den ligefremme Sult, der til Tider raader i visse Distrikter.

Det forekommer mig derfor, at det ikke er tilstrækkeligt, at Kongen rejser til Grønland, og at Sjællands Biskop rejser derop; det forekommer mig heller ikke tilstrækkeligt blot at raadspørge de grønlandske Embedsmænd. Og i den Tvivl, jeg har overfor det sidste Forhold, bestyrkedes jeg ved det Foredrag om Grønland, som blev holdt for Rigsdagens Medlemmer af Provst Balle i Grønland, og som var Rigsdagens eneste Forbindelse med 200 Aars Jubilæet. Dette Foredrag, som man vel kan antage gengiver Gennemsnitopfattelsen hos den grønlandske Embedsstand, forekom mig ikke at vidne om en saadan samfundsmæssig, historisk-evolutionistisk Betragtning, som jeg mener at den Embedsstand bør have, der har dette meget vigtige Hverv at være Formidler mellem den eskimoiske Befolkning med dens meget primi-

tive Kultur og den hvide Race. Foredraget gav mig det Indtryk, at man søger at indgive Grønlænderne den Opfattelse, at det er deres Børns smukkeste Fremtid, og at det er noget fint og højere at blive uddannet til Kateket, medens der ingen Vægt lægges paa at udvikle den legemlige Kraft og den Dristighed og det Vovemod, som hører til for at holde Befolkningens Kaar gode. Jeg anerkender meget, at afdøde Indenrigsminister Sigurd Berg, inden han fremsatte sit Lovforslag om Grønlands Bestyrelse, selv foretog, endda sammen med sin Hustru, en Rejse til Grønland, hvor han søgte at lære Befolkningen og dens Tarv at kende; men det forekommer mig, at nu, da Lovens Revision forberedes, bør der ogsaa gives Rigsdagen Lejlighed til at lære Forholdene at kende. Jeg tror ogsaa, at det rent udadtil vilde være en god Demonstration for Grønlands Tilhørighed til vort Land. Men jeg er naturligvis klar over, at skulde en saadan Ekspedition gennemføres — Sigurd Berg brugte vistnok 8 Uger til Rejsen —, maatte den højtærede Indenrigsminister endnu en Gang søge Revisionen udsat et Aar; thi før kunde en saadan Rejse ikke gennemføres.

Jeg skal med disse Ord anbefale det foreliggende Lovforslag til Vedtagelse.

Indenrigsministeren (Kragh): I Anledning af de Bemærkninger, som blev fremsat af det ærede 1ste Medlem for 1ste Kreds (Nina Bang), og som afsluttedes med, at det ærede Medlem anbefalede Lovforslaget, som det her foreligger, skal jeg kun udtale min store Paaskønnelse af den Interesse for hele denne Sag, som det ærede Medlem besidder, og som hun har givet Udtryk gennem de Udtalelser, hun her har fremsat. Jeg vil dog gerne henlede Opmærksomheden paa, at jeg tror, man med Hensyn til grønlandske Forhold skal være lidt varsom med at slutte fra Tilstanden indenfor det første Decennium af dette Aarhundrede til Tilstanden nu, idet der siden 1908 er foregaaet en rig Udvikling baade i erhvervsmæssig Henseende og i Henseende til Grønlændernes Evne til og Interesse for Deltagelsen i deres eget Lands Styrelse. Jeg tvivler ikke et Øjeblik paa, at Loven af 27. Maj 1908 med Tillægsloven fra 1912 i saa Henseende har haft en meget stor Betydning, og jeg haaber ogsaa, at det Forslag, som vil blive fremsat i den kommende Rigsdagssamling, og som er udarbejdet af ganske særlig sagkyndige Mænd paa de forskellige Omraader indenfor den grønlandske Administration og det grønlandske Erhvervsliv, vil vise sig i